

POSSIBILITĂȚI BENEFICE DE UTILIZARE A PLATFORMEI MOODLE ÎN FORMAREA CONTINUĂ

Darii Ludmila, dr., conf.univ., USM

Facultatea Psihologie și Științe ale Educației

Catedra Științe ale Educației

Roșca Aurelia, lector univ., USM

Secția Formarea Continuă

În condițiile modernizării procesului de învățământ, este necesar să se asigure un proces continuu de dezvoltare profesională și personală a cadrelor didactice. Datorită tehnologiilor moderne, cum ar fi computerul și Internetul, problema poate fi rezolvată prin formarea la distanță. Platforma Moodle a devenit astăzi un mediu popular de învățare la distanță, o platformă în sprijinul al procesului educațional. Este de tip Free/Open Source Software cu prerogativele: costuri reduse; capacitate înaltă de dezvoltare pe termen lung; filosofie deschisă, potrivită spiritului academic deschis spre cunoaștere și diseminare, adaptare regională etc. Acronimul Moodle vine din englezescul *Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment*, ceea ce înseamnă ”mediu de învățare modular, dinamic, orientat pe obiecte”. Instruirea continuă de-a lungul vieții și instruirea deschisă *Oriunde, Oricând, pentru Oricine și Orice* sînt posibile la distanță. Moodle este destinat să susțină și să combine modul de predare clasic cu învățământul prin Internet, învățarea mobilă (playere MP3, notebook-uri, telefoane mobile și tablete, și alte forme de studii. Aceste forme inovatoare de instruire sînt actuale și importante pentru cariera personală, pentru reformarea sistemului educațional și pentru edificarea societății informaționale bazate pe cunoaștere.

Realizînd necesitatea de a "fi cu un pas înaintea" elevilor lor, profesorii - participanții la curs - percep mediul virtual de învățare ca unul destul de util. Ei au o părere pozitivă în ceea ce privește creșterea capacității de muncă individuală și posibilitatea de a studia cu ajutorul tehnologiei rețelelor de calculatoare.

Pentru formarea cadrelor didactice în anul universitar 2012-2013, secția de Formare Continuă USM a organizat studiile la distanță, utilizînd platforma Moodle.

Cursurile pe platforma Moodle a Universității de Stat din Moldova sînt repartizate pe categorii, dintre care Formarea Continuă are patru. În aceste categorii s-au plasat zece cursuri, la care activează douăzeci de profesori și s-au instruit 418 cursanți.

Pagina principală ▶ Cursuri

Meniu principal

Pagina principală

▼ Cursuri

- ▶ Cursuri Deschise la Distanță
- ▶ **Formare Continuă**
- ▶ USM
- ▶ CRUNT

Caută cursuri: Execută

Categorii de cursuri: ▼

- ▶ Modulul Psihopedagogic
- ▶ Cursuri de scurta durata
- ▶ Program multidisciplinar
- ▶ Program de recalificare

Avantajele majore ale mediului de învățare Moodle sunt: stocarea, generarea și gestionarea unui număr nelimitat de cursuri, itemi și variante de teste; oferirea instrumentelor ajutătoare pentru pregătirea itemilor; activități audioriale precum și la distanță cu formațiuni diverse mici/mari, la nivel local sau național; verificarea “frecvenței”, activităților și timpului de învățare a cursantului în rețea; fiecare cursant își crează propriul ritm de învățare; comunicarea și socializarea; autoinstruirea, autoevaluarea; crearea și stocarea portofoliului fiecărui cursant: toate lucrările lui, toate notele și toate comentariile formatorului, toate mesajele din forum; reduce cheltuielile legate de deplasare, cazare și săli de curs etc.

Oportunitatea utilizării Moodle la cursurile de formare continuă: atitudinea pozitivă față de mediul virtual de predare-învățare-evaluare; facilitează învățămîntul mixt și la distanță, autoformarea, autoevaluarea; posibilități benefice de utilizare în formarea continuă; permite implementarea tehnologiei inovatoare în predare, în învățare, în evaluare; contribuie la optimizarea procesului educațional, la promovarea unui învățămînt de calitate.

O așa abordare este deosebit de atractivă pentru o dezvoltare rapidă științifico- dinamică, și este important de a familiariza cadrele didactice, cu cele mai noi publicații și tendințe de cercetare etc. La sfîrșitul cursurilor de formare, au fost realizate sondaje, ale căror rezultate au indicat că forma de învățămînt la distanță este cea mai eficientă, deoarece permite economisirea timpului și concentrarea asupra dobîndirii competențelor necesare pentru activitatea profesională.

Participanții la curs au identificat principalele avantaje ale e-learning-ului: oportunitate de învățare într-un loc convenabil (domiciliu, locul de muncă etc), programul de formare este flexibil, furnizarea materialelor didactice într-o formă structurată, consultări ale cadrelor didactice calificate prin comunicațiile electronice (forumuri), capacitatea de a evalua propriile

cunoștințe folosind sistemul de testare, precum și faptul că platforma păstrează portofoliul fiecărui cursant: toate lucrările realizate, toate rezultatele și comentariile profesorilor și poate oferi o comunicare regulată cu colegii - forum, e-mail, chat, mesaje personale, etc.

Cu toate acestea, trebuie remarcat faptul că succesul aplicării învățământului la distanță necesită un efort considerabil de la titularul de curs, atât în faza de proiectare, elaborare de noi module, cât și de etapa lucru cu cele existente.

Activitatea titularului de curs presupune următoarele etape: *diagnosticarea* - determinarea nivelului de competență profesională a cadrelor didactice care au fost înscrise la curs, în scopul de a selecta modalitățile de lucru, *proiectarea* activităților de învățare ale audienților și desfășurarea sesiunilor de chat, forumuri, cursuri, forme și termeni de verificare prin testare, activități practice, sarcini, lucrări de an etc; *predarea* - învățarea materialului teoretic, efectuarea lucrărilor practice și de verificare, sarcini ale modulului curent și testul final, inclusiv sarcini individuale și de grup, organizate în formă de chat, seminar, sondaj, etc., sarcini diferențiate și individualizate, *monitorizarea procesului cognitiv* în scopul de a obține rezultatele proiectate fie sub forme de competențe profesionale sau de dezvoltare a abilităților personale; *evaluarea* – presupune sarcini de verificare, teste după standardele stabilite (termeni, condiții, particularități), oferirea de comentarii permanente privitor la succesul audienților (mai ales în primele etape ale învățării) etc.

Fiecare modul cuprinde o parte teoretică, care include material instructiv-educativ în mod complex: elementele de curs, un glosar, prezentări, fișiere multimedia, banca de date cu materiale didactice și literatura necesară, alte resurse necesare pentru curs, materialul pentru evaluare care cuprinde: testarea intermediară și cea finală etc. Prin combinații de diverse elemente ale modulului, profesorul organizează studierea materialului, astfel încât forma de învățare să fie în concordanță cu obiectivele și sarcinile propuse.

UNITĂȚI DE CONȚINUT	
În acest capitol se va discuta despre:	
	1. Personalitatea umană
	2. Psihologia umanistă: nevoile și motivațiile
	3. Strategii de dezvoltare personală
	Anexa 1. Testul de determinare a nivelului mulțumirii de sine
	Anexa 2. Chestionarul Autoevaluarea calității vieții
	PROBE DE EVALUARE/AUTOEVALUARE
	REFERINȚE BIBLIOGRAFICE
	Activitatea 1. Testul de determinare a nivelului mulțumirii de sine
	Activitatea 2. Chestionarul Autoevaluarea calității vieții
	Activitatea 3. Eseu
	Forum pentru întrebări

La organizarea, realizarea și evaluarea lucrului individual al cursanților, în baza celor enumerate mai sus privitor la mediul de învățare Moodle, ne-am axat pe sistemul de competențe, activități interdisciplinare, sisteme, precum informații și abordări care sunt puse în aplicare printr-o serie de principii care reflectă specificul procesului, și anume principiul de integritate, ce permite integrarea informațiilor relevante necesare profesiei și punerea în aplicare a sarcinilor orientate spre practică; principiul modular, ce presupune că fiecare modul din sistemul Moodle trebuie să aibă o singură structură; principiul cumulativ, ce pune în aplicare activități multinivelare, sarcini obligatorii cu un nivel de complexitate ridicată și caracter interdisciplinar, legat de activitatea practică.

Pentru a realiza aceste obiective, am elaborat o bancă de variante de sarcini, care este actualizată periodic. Sarcinile sînt proiectate astfel, încît implementarea lor să necesite activitate independentă. Toate sarcinile au o componentă creativă și volumul de muncă independentă efectuată de către un audient crește odată cu creșterea numărului de sarcini realizate. Sistemul Moodle permite elaborarea și prezentarea sarcinilor complexe de cercetare, care necesită demonstrarea competențelor profesionale din domeniul audientului.

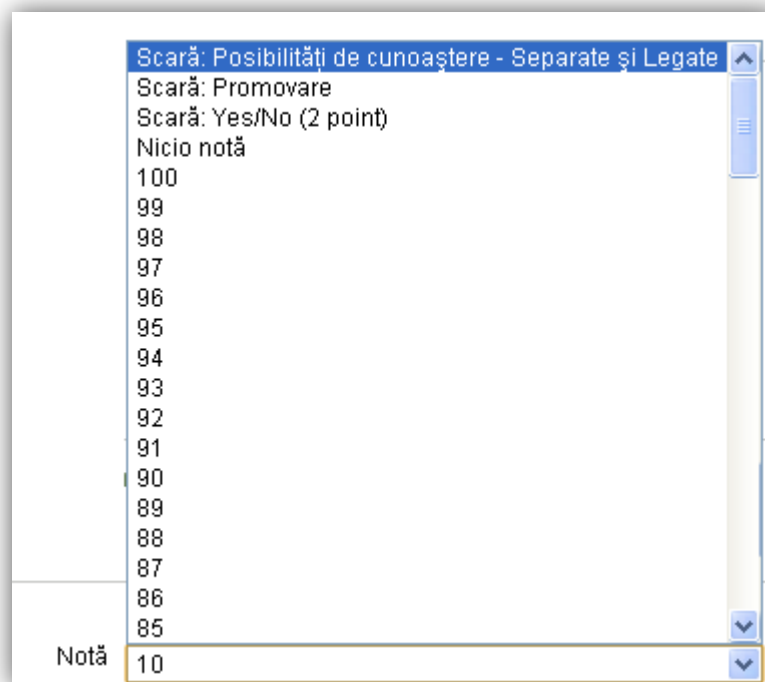
Procedura de evaluare a competențelor implică rezolvarea următoarelor sarcini: o descriere a celor mai importante caracteristici ale competenței diagnosticate; explicarea rezultatelor, pe care trebuie să le demonstreze audientul pentru a confirma formarea competențelor profesionale, folosind taxonomia lui Bloom; elaborarea unor instrumente de diagnosticare prin utilizarea platformei Moodle etc.

În baza analizei rezultatelor sarcinilor îndeplinite s-au făcut concluzii asupra formării competențelor la audientul concret. Astfel, procedura propusă de evaluare a competențelor poate fi văzută ca o soluție a problemei de diagnosticare a competențelor profesionale ale profesorului – audienții cursurilor.

În scopul de a crea oportunități pentru implementarea cu succes a sarcinilor obligatorii este necesară consilierea cu un tutore on-line la orice moment convenabil pentru cursanți. Alegerea acestei forme interactive de comunicare reiese din caracteristicile sale: forumul vă permite să organizăm o discuție pe problemele existente, nu doar individual ci și în grupuri, discuția poate avea loc în timp real, a tuturor utilizatorilor sau ca un schimb de mesaje directe cu profesorul sau unul cu altul între audienți.

Sistemul Moodle conține un instrument de verificare a rezultatelor învățării, care are următoarele caracteristici: evaluarea automată a testelor (cu anumite setări în timpul elaborării testelor, profesorul poate determina independent necesitatea de a vizualiza rezultatele participanților la curs, sau să nu le afișeze); posibilitatea de reglare și evaluare a sarcinilor, exercițiilor, lucrărilor, eseurilor, proiectelor (profesorul are posibilitatea de a comenta

răspunsul), furnizarea feedback-urilor rapide (după verificare, audienții pot afla rezultatele activității desfășurate); portofolii și rapoarte cu privire la realizarea sarcinilor finalizate, lucrări practice, și pentru fiecare sarcină profesorul poate crea propria sa scară de evaluare, cum ar fi cea standard de (10 puncte, 100 de puncte, admis sau respins etc) sau să evalueze rezultatele lucrărilor în mod individual.

Astăzi, formatorilor li se propun diferite programe care le permit să organizeze și să evalueze activitatea individuală a audienților. Crearea testelor pedagogice pentru lucrul individual extracurricular al audienților cu ajutorul programelor web-orientare – este un mijloc ce permite de a ghida dinamica de formare, dezvoltare și îmbunătățire a competențelor profesionale ale cadrelor didactice, precum și, un mijloc de auto-evaluare și îndrumare pentru stagiaari, ce permite diagnosticarea lacunelor în formare.

Atitudinea formatorilor față de evaluarea cunoștințelor prin teste nu este univocă. Neînțelegerea clară a celor spuse mai sus, de multe ori duce la o denaturare în înțelegerea rolului și locului testării în procesul educațional, eficacitatea și limitele aplicării sale. În contextul de testare, larg răspândit în sistemele educaționale moderne, aceasta contribuie la formarea anumitor fobii printre participanții la proces și discreditează metoda de evaluare prin teste, prin utilizarea instrumentelor, de multe ori, necalitative.

Astfel, evaluarea cu ajutorul testelor, alături de beneficiile și avantajele indiscutabile, are o serie de dezavantaje și limitări, doar utilizarea tehnologiilor de testare prin computer, combinate cu metodele tradiționale de evaluare poate oferi un bun efect și pentru a rezolva

problema evaluării obiective și îmbunătățirii continuă a calității formării profesionale continue.

Evaluarea eficienței testării ca metodă de diagnosticare a rezultatelor formării, presupune luarea în considerare a trei factori: nu orice test propus este cu adevărat test, nu orice test este calitativ, nu orice test calitativ este utilizat în mod eficient.

Printre circumstanțele menționate mai sus, locul central aparține determinării calității testelor docimologice, care rămân un mijloc eficient de evaluare a rezultatelor și succeselor audiențelor

Standardizarea testelor didactice este o condiție necesară pentru alaborarea unui instrumentariu de diagnosticare a calității rezultatelor. Complexitatea, specificitatea și volumul mare de lucru necesită în mod obiectiv o abordare profesională de către autorii testelor. Nu fiecare cadru didactic poate elabora teste docimologice, dar fiecare trebuie să cunoască posibilitățile de utilizare a lor.

Testele docimologice sînt întotdeauna disponibile pentru stagiați și ei pot să le utilizeze în timpul lucrului individual (avînd peste douăzeci de variante de teste în îndrumarul electronic).

În funcție de succesul de formare a audiențelor, profesorul aplică testul în sala de curs cu evidențierea rezultatelor obținute. De regulă, testele nu se corectează după conținut și complexitate.

Experiența pozitivă arată cît de importantă este reflecția profesorului asupra activității sale de evaluare cu utilizarea instrumentelor de testare, înțelegerea nivelului de perfecțiune (imperfecțiune) și restricțiilor.

Introducerea studiilor la distanță prin utilizarea platformei Moodle, în opinia noastră, are multe avantaje: informații de înaltă calitate, posibilități extinse, efect complex, feedback constant, reducerea activităților de rutină, dezvoltarea abilităților practice etc. Dar sînt și unele probleme și riscuri: resurse financiare pentru promovarea e-learning-ului și pentru motivarea corpului profesoral didactic și auxiliar; eforturi în organizarea învățămîntului la distanță și asigurarea logisticii necesare; lipsa de competențe în aplicarea Moodle de către utilizatorii programelor de formare continuă (profesori școlari, audienți la formarea continuă); necesitatea pregătirii personalului didactic și elaborării suportului didactico-metodic necesar etc.

Cu toate acestea, experiența în utilizarea a platformei Moodle a demonstrat eficiența acesteia, motivația personală de a lucra individual, creșterea individualizării studiului. procesul de studii devine un proces activ, chiar interactiv.

În concluzie: utilizarea platformei moodle va consolida comunitatea academică a celor doi actanți ai procesului educațional: profesor-audient, audient-profesor; va crea într-adevăr mediu prietenos de învățare; va plasa pe cel ce învață în centrul procesului educațional; va

contribui la realizarea finalităților educaționale, adică a competențelor; va îmbunătăți calitatea formării inițiale și continue a personalului didactic.

Referințe:

1. Анисимов А.М., Работа в системе дистанционного обучения Moodle. Учебное пособие. 2-е изд. испр. и дополн.– Харьков, ХНАГХ, 2009. - 292 стр.
2. Митрошин П.А. Инструменты оценки развития компетенций у студентов в рамках систем дистанционного обучения. // Инновационные процессы и корпоративное управление: Материалы II Международной заочной научно-практической конференции. – Минск: БГУ, 2011.
3. Donici C., Herman C., Ursache L., Vâju G.: MOODLE. Administrare, utilizare, evaluare. Arad, 2011, 156 pag.